

Het Statistisch Toezichtscomité

Beraadslaging STAT nr. 20/2017 van 10 oktober
2017

Betreft: Aanvraag van het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid om vanwege de Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium mededeling te bekomen van gecodeerde studiegegevens in het kader van de koppeling van de steekproefgegevens Gezondheidsenquête 2013 met gegevens uit de administratieve census 2011 (STAT-MA-2017-020)

Het Statistisch Toezichtscomité (hierna "het Comité");

Gelet op de wet van 4 juli 1962 *betreffende de openbare statistiek* (hierna "wet openbare statistiek");

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVP");

Gelet op het koninklijk besluit van 13 februari 2001 *ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "koninklijk besluit van 13 februari 2001");

Gelet op het koninklijk besluit van 7 juni 2007 *tot vaststelling van de nadere regels met betrekking tot de samenstelling en de werking van het Statistisch Toezichtscomité*;

Gelet op de aanvraag van het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid ontvangen op 18 juli 2017;

Gelet op de aanvraag van het technisch en juridisch advies gericht aan de Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium) op 10 september 2017;

Gelet op het technisch en juridisch advies ontvangen op 5 oktober 2017;

Gelet op het verslag van de Voorzitter;

Beslist op 10 oktober 2017, na beraadslaging, als volgt:

I. VOORWERP VAN DE AANVRAAG

1. De aanvraag strekt ertoe om het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid, hierna de Onderzoeker genoemd, te machtigen om vanwege de Algemene Directie Statistiek– Statistics Belgium (hierna ADSSB) mededeling te bekomen van gecodeerde studiegegevens en meer bepaald:

- Gegevens afkomstig van de gezondheidsenquête 2013;
- Gegevens van de administratieve Census 2011.

2. De aanvraag strekt er tevens toe het ingevolge die mededeling af te sluiten vertrouwelijkheidscontract tussen ADSSB en de Onderzoeker goed te keuren.

II. VOORAFGAANDE OPMERKING

3. Aan de Onderzoeker werd eerder de mededeling van gegevens afkomstig van de gezondheidsenquête gemachtigd in het kader van een ander onderzoeksproject. Zie volgende beslissing van het Comité: beraadslaging STAT nr. 08/2016 van 10 mei 2016¹.

III. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. TOEPASSELIJKE WETGEVING

A.1. Wet openbare statistiek

4. Op grond van de artikelen 15 en 15bis van de wet openbare statistiek is ADSSB bevoegd, na toestemming van het Statistisch Toezichtcomité en mits een vertrouwelijkheidscontract goedgekeurd

---

¹ https://www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/beraadslaging_STAT_08_2016.pdf

is door datzelfde Comité, gecodeerde studiegegevens te leveren aan de in de wet openbare statistiek vermelde bestemmingen onder de in de wet openbare statistiek gestelde voorwaarden.

A.2. WVP en koninklijk besluit van 13 februari 2001

5. Op grond van artikel 1, § 1 van de WVP en artikel 1, 3° van het koninklijk besluit van 13 februari 2001 zijn gecodeerde studiegegevens betreffende geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke personen persoonsgegevens, waarvan de verwerking slechts mag gebeuren onder de in de WVP en het koninklijk besluit van 13 februari 2001 gestelde voorwaarden.

B. RECHTSBASIS

6. Het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid maakt deel uit van de in de wet openbare statistiek opgesomde bestemmingen van gegevens in de zin van artikel 15, eerste lid, 1° van de wet openbare statistiek.

7. De Onderzoeker komt derhalve principieel in aanmerking om gemachtigd te worden om de gevraagde gegevens te ontvangen.

C. FINALITEIT

8. Persoonsgegevens dienen voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden te worden verkregen (artikel 4, § 1, 2° WVP).

9. Op grond van artikel 15 wet openbare statistiek dienen de gecodeerde persoonsgegevens te worden verkregen om een specifiek studiedoeleinde na te streven.

10. In de aanvraag is sprake van een gebruik voor wetenschappelijk en statistisch onderzoek. De Onderzoeker vermeldt twee doeleinden:

- Analyse van de clusterhomogeniteit in socio-economische termen; zoals vermeld worden de clusters (telkens 4 huishoudens) gecreëerd op basis van de statistische sector, de leeftijdsgroep van de referentiepersoon en de grootte van het huishouden. Vraag is of deze huishoudens ook gelijkaardig zijn in termen van het opleidingsniveau, het beroepsstatuut en de arbeidsmarktsituatie van de referentiepersoon (en de partner, indien aanwezig)
- Analyse van de effecten van substitutie voor wat betreft de samenstelling - in socio-economische termen - van de uiteindelijke gerealiseerde steekproef in vergelijking met de initiële steekproef (d.i. voor het toepassen van substitutie). Concreet gaat het,(bijvoorbeeld)

over de vraag of toepassing van substitutie met zich meebrengt dat lager opgeleide personen/huishoudens vervangen (gesubstitueerd) worden door hoger opgeleide personen/huishoudens dan wel of het toepassen van substitutie 'neutraal' is, d.i. geen impact heeft op de samenstelling - in socio-economische termen - van de gerealiseerde steekproef.

- Het aanvullen van de informatie gebruikt voor de samenstelling van de steekproef met beperkte informatie (4 variabelen) afkomstig van de Administratieve Census 2011.

11. De gezondheidsenquête heeft tot doel een betrouwbaar beeld te schetsen van de gezondheid van de bevolking. Gezien de socio-economische status niet gebruikt werd als criterium voor het samenstellen van de steekproef bestaat de kans dat de socio-economische status van de deelnemers aan de enquête afwijkt voor deze van de personen/huishoudens die initieel werden geselecteerd voor deelname aan de enquête. De Onderzoeker wil daarom twee doeleinden realiseren:

-Het evalueren van de dusterhomogeniteit aangemaakt in het kader van de Gezondheidsenquête 2013 (alle huishoudens geselecteerd voor deelname aan de enquête)

-Het inschatten van het proces van substitutie voor wat de socio-economische ongelijkheden in deelname aan de gezondheidsenquête betreft (alle huishoudens die gecontacteerd werden voor deelname aan de enquête).

12. In concreto gaat het om het aanvullen/koppelen van de informatie gebruikt voor de samenstelling van de steekproef met beperkte informatie (4 variabelen) afkomstig van de administratieve Census 2011. Deze aanvulling/koppeling laat toe de nagestreefde doelen te realiseren, gezien informatie over de socio-economische status van de huishoudens die uitgenodigd worden voor deelname aan de gezondheidsenquête niet of nauwelijks aanwezig is in het Rijksregister die als steekproefkader voor de gezondheidsenquête wordt gebruikt.

13. De doeleinden voor het gebruik van de gevraagde gegevens zijn welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd in de zin van artikel 4, § 1, 2° van de WVP.

14. Op grond van artikel 15 van de wet openbare statistiek dienen de gecodeerde persoonsgegevens te worden verkregen voor statistische of wetenschappelijke doeleinden. Volgens de beheersinstelling staat de finaliteit van de analyses die de Onderzoeker op basis van de gevraagde gegevens beoogt uit te voeren uit statistisch oogpunt vast. Het lijkt m.n. geen twijfel dat het door de Onderzoeker gevoerde onderzoek van hoge kwaliteit is en aanzienlijk belang heeft, zowel voor het wetenschappelijk onderzoek alsook als hulpmiddel bij de beleidsvorming inzake volksgezondheid (vgl. hierbij wat voorheen² reeds is gerealiseerd uitgaande van de gezondheidsenquêtes van 2004, 2008

---

² Zie randnummer 3 hiervoor.

en 2013). Het Comité sluit zich daarbij aan en bevestigt dat de vereisten inzake doeleinde van de wet openbare statistiek worden geëerbiedigd.

D. GEGEVENS

15. Ten behoeve van de supra vermelde onderzoeksdoelstellingen worden de volgende individuele gegevens uit de respectievelijke enquêtes gevraagd:

1. Steekproefpopulatie Gezondheidsenquête 2013

De volgende variabelen worden gevraagd :

- De ID_IND. Dit is de identificatiecode van elk lid van de huishoudens in de steekproef (en bestaat uit het groepsnummer/het trimesternummer, het clusternummer/de volgorde van het huishouden binnen de cluster, en het nummer van het individu binnen het huishouden);
- SEC102011. Dit is de code voor de statistische sector;
- Npers. Dit is de huishoudgrootte;
- Agecat1. Dit is de leeftijdsgroep.

2. De gegevens van de Administratieve Census 2011

De volgende variabelen worden gevraagd :

- CAS (de arbeidsmarksituatie);
- EDU (opleidingsniveau / Eurostat)
- SIE (beroepsstatuut)
- CD_ISCED (opleidingsniveau ISCED codes)

16. De gegevens zijn individueel en betreffen enkel de personen die behoren tot huishoudens die aan de enquête hebben deelgenomen. Het omvat de informatie bekomen via de schriftelijke vragenlijst, de face-to-face vragenlijst en de huishoudvragenlijst. Informatie m.b.t. de residentie van het huishouden is beperkt tot het arrondissement.

17. De voormelde gegevens worden gekoppeld en gecodeerd door ADSSB.

E. PROPORTIONALITEIT

E.1. Ten overstaan van de noodzaak tot het verkrijgen van gecodeerde gegevens

18. De Onderzoeker mag de gecodeerde persoonsgegevens enkel ontvangen indien een verwerking van anonieme gegevens niet de mogelijkheid zou bieden de statistische of wetenschappelijke doeleinden die hij betracht te verwezenlijken (artikel 4 WVP).

19. De studie en analyse die hier wordt beoogd kan het 'gegevensverlies' van een eventuele anonimisering door ADSSB (bv. door opname van de gevraagde gegevens in totaliserende tabellen) niet aan.

20. In het onderzoeksvoorstel wordt voorzien in een koppeling van steekproefgegevens en veldwerkgegevens aangemaakt in het kader van de Gezondheidsenquête 2013 met een beperkt aantal (socio-economische) gegevens afkomstig van de Administratieve Census 2011.

21. De Onderzoeker heeft bijgevolg behoefte aan de gevraagde gecodeerde persoonsgegevens. Een mededeling van louter anonieme informatie kan hier niet volstaan.

22. De doeleinden rechtvaardigen dus de verwerking van gecodeerde persoonsgegevens.

E.2. Ten overstaan van de hoeveelheid aan gegevens

23. In de aanvraag is de proportionaliteit, per doelstelling, afdoende bewezen voor alle gevraagde gegevens.

24. De dataset die voor het onderzoek zal meegedeeld worden is dus relevant en derhalve toereikend, ter zake dienend en niet overmatig in de zin van artikel 4, § 1, 3° van de WVP.

E.3. Ten opzichte van de bewaartermijn van de gegevens

25. Persoonsgegevens mogen niet langer worden bewaard dan voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of verder worden verwerkt, noodzakelijk is (artikel 4, § 1, 5° van de WVP).

26. De Onderzoeker plant de gegevens te bewaren voor 18 maand. Deze termijn acht de Onderzoeker noodzakelijk om eventuele opmerkingen gemaakt bij het wetenschappelijk manuscript te beantwoorden (eventueel aanpassen van de toegepaste analyse). Het Comité neemt hier akte van.

F. AANGIFTE

27. De Onderzoeker dient, voordat wordt overgegaan tot één of meer volledig of gedeeltelijk geautomatiseerde verwerkingen van de gevraagde gecodeerde gegevens die voor de verwezenlijking van de vooropgestelde doeleinden bestemd zijn, daarvan aangifte te doen bij de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer .

G. BEVEILIGING

G.1. Consulent inzake informatieveiligheid

28. Uit de meegedeelde stukken blijkt dat de Onderzoeker over een consulent inzake informatieveiligheid beschikken, wiens identiteit tevens werd meegedeeld.

G.2. Veiligheidsbeleid

29. Uit de door de Onderzoeker meegedeelde stukken blijkt dat hij over een veiligheidsbeleid beschikt.

30. Uit de conformiteitsverklaring dat de aanvraag tot mededeling van de gegevens en het vertrouwelijkheidscontract vergezeld, kan opgemaakt worden dat de 14 veiligheidsmaatregelen die door de Commissie in het algemeen worden aanbevolen bij de verwerking van persoonsgegevens zijn gerealiseerd door de Onderzoeker.

31. De Onderzoeker is tevens voorgelicht omtrent zijn plichten inzake inachtneming van de vertrouwelijkheid. Een positief advies is hier dus verantwoord, aldus de beheersinstelling.

G.3. Verantwoordelijke natuurlijke persoon

32. De identiteit van de verantwoordelijke natuurlijke persoon werd meegedeeld. Deze persoon is persoonlijk verantwoordelijk voor het naleven van alle verplichtingen m.b.t. de uitvoering van de wet openbare statistiek, de WVP, hun uitvoeringsbesluiten, elke andere wettelijke of reglementaire bepaling tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de bepalingen van de onderhavige beslissing van het Comité , en de bepalingen van het vertrouwelijkheidscontract.

33. Deze persoon zal daadwerkelijk toezicht uitoefenen op de rechtmatige aanwending van de verstrekte gegevens.

34. De maatregelen waarvan sprake in G. 1. t.e.m. G.3., die de bescherming en de veiligheid van de verstrekte studiegegevens moeten verzekeren, zoals vereist door artikel 16 WVP en artikel 15bis wet openbare statistiek, zijn doeltreffend, indien ze strikt worden gecontroleerd en (op)gevolgd in de praktijk.

G.4. Scheiding van andere verwerkingen

35. De Onderzoeker dient onderhavige verwerking van onderhavige gegevens voor onderhavige doeleinden gescheiden te houden van de andere verwerkingen van persoonsgegevens die hij eventueel onder zich heeft.

G.5. Verbod op decodering

36. De Onderzoeker dient er zich contractueel toe te verbinden alle mogelijke middelen te zullen inzetten om te vermijden dat de identiteit van de personen op wie de meegedeelde persoonsgegevens betrekking hebben, zou worden achterhaald.

G.6. Koppelverbod

37. De Onderzoeker mag geen pogingen ondernemen om de bekomen persoonsgegevens te koppelen aan persoonsgegevens die reeds met toepassing van andere machtigingen aan de Onderzoeker werden overgemaakt.

G.8. Vertrouwelijkheid

38. De Onderzoeker verbindt er zich toe de vertrouwelijkheid van de studiegegevens in acht te nemen en ervoor te zorgen dat de studiegegevens uitsluitend gebruikt worden door leden van zijn/haar eigen personeel, met het oog op de uitvoering van het bedoelde onderzoek.

G.9. Personen die de studiegegevens gebruiken en de lijst van deze personen

39. De bevoegde personen (twee met name genoemde personen volgens de aanvraag) die de studiegegevens gebruiken zijn opgesomd. Indien bijkomende onderzoekers met de gegevens zullen werken, zal dit aan het Comité meegedeeld worden. Het Comité neemt hier akte van. en wenst dat de Onderzoeker dit in voorkomend geval ook mededeelt aan de beheersinstelling.

40. Een aantal van de gegevens uit de gevraagde dataset kunnen beschouwd worden als persoonsgegevens in de zin van artikel 7 van de WVP.

41. De Onderzoeker moet, gelet op de gevoelige aard van deze gegevens, hoofdstuk III van het koninklijk besluit van 13 februari 2001 naleven, hetzij:

-een lijst opstellen waarop de (categorieën van) personen vermeld worden die de meegeedeelde gegevens zullen gebruiken. Deze lijst zal voortdurend geactualiseerd en ter beschikking van het Comité en de beheersinstelling gehouden worden.

-deze personen moeten gehouden zijn het vertrouwelijk karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling. Minstens zullen deze personen een verklaring ondertekenen waarin zij zich ertoe verbinden de veiligheid en het vertrouwelijk karakter van de informatiegegevens te bewaren.

-in de aangifte van de geautomatiseerde verwerking van de verkregen gegevens wordt melding gemaakt van de wet of verordening op grond waarvan de verwerking van dergelijke persoonsgegevens is toegestaan.

H. ANDERE GEBRUIKSVOORWAARDEN

H.1. Verspreiding resultaten

42. De resultaten zullen op een geaggregeerde manier worden voorgesteld. Op die manier zal verhinderd worden dat gegevens na publicatie van de resultaten geïdentificeerd worden.

43. De Onderzoeker moet er inderdaad voor zorgen dat, na analyse en gebruik van de gegevens, de gepubliceerde resultaten anoniem en globaal blijven, zodat de individuele gegevens er niet rechtstreeks of onrechtstreeks uit geïdentificeerd kunnen worden.

44. De resultaten mogen dus enkel onder globale en naamloze vorm worden verspreid.

45. Tenminste vijftien dagen vóór de verspreiding moet de Onderzoeker de voorgenomen publicatie overigens aan ADSSB ter inzage voorleggen.

H.2. Wetenschappelijk doel, wetenschappelijke normen en analysemethoden

46. De onderzoeker is geen bestemming in de zin van artikel 15, eerste lid, 4°, van de wet openbare statistiek, maar een bestemming in de zin van artikel 15, eerste lid, 1° van de wet openbare statistiek. Dus stelt zich de eis tot beschrijving van de analysemethoden die zullen aangewend worden bij het onderzoek en het bewijs dat het onderzoeksproject beantwoordt aan de geldende wetenschappelijke normen eigenlijk niet. Niettemin wordt daaromtrent het volgende meegedeeld door de Onderzoeker.

47. De Onderzoeker werkt binnen een kwaliteitssysteem. Voor projecten m.b.t. epidemiologisch onderzoek beschikt de Onderzoeker over een certificaat ISO 9001. De resultaten van de studie worden gepubliceerd in wetenschappelijke tijdschriften, onderworpen aan een onafhankelijke peer review. Wat de analysemethoden betreft vermeldt de Onderzoeker het volgende: "De beoogde analyses zijn eerder descriptief van aard: het gaat vooral om het beschrijven van de samenstelling van de initiële steekproef en de verschuivingen die er ten gevolge van substitutie optreden. Meervoudige logistische regressie zal worden toegepast om een mogelijke bias in (een selectie van) onderzoeksresultaten (resultaten gezondheidsenquête) in te schatten.

48. Volgens de beheersinstelling beantwoorden de geplande methoden en analysetechniek aan de wetenschappelijke normen. Voor zover het Comité kon oordelen kan de wetenschappelijkheid van de finaliteiten en de methoden van het onderzoeksproject niet betwist worden, noch de wetenschappelijke waarde ervan.

H.3. Controle

49. De Onderzoeker stemt er uitdrukkelijk mee in dat vertegenwoordigers van het Comité te allen tijde zonder voorafgaande ingebrekestelling toegang krijgen tot de lokalen en tot de informatica-infrastructuur waar de verstrekte gegevens worden bewaard, om na te gaan of de bepalingen van de beslissing van het Comité, de bepalingen van de wet openbare statistiek en haar uitvoeringsbesluiten, alsook de bepalingen van het vertrouwelijkheidscontract worden uitgevoerd.

50. Op eenvoudig verzoek kan het Comité toegang krijgen tot andere lokalen en ICT-systemen om te controleren of er geen inbreuk gepleegd wordt op de bepalingen van de beslissing van het Comité, de bepalingen van de wet openbare statistiek en haar uitvoeringsbesluiten en de bepalingen van het vertrouwelijkheidscontract.

I. HET VERTROUWELIJKHEIDSCONTRACT

51. De studiegegevens worden medegedeeld aan de Onderzoeker krachtens een vertrouwelijkheidscontract tussen ADSSB en de Onderzoeker.

52. Het vertrouwelijkheidscontract, dat als bijlage werd gevoegd bij de aanvraag tot mededeling van de gegevens, legt de voorwaarden vast waaronder de gegevens door ADSSB doorgegeven en door de Onderzoeker gebruikt mogen worden.

53. Het vertrouwelijkheidscontract bevat minstens de wettelijk verplichte vermeldingen als bepaald in artikel 15bis wet openbare statistiek, waaronder de duur van het vertrouwelijkheidscontract, in casu tot eind 2026 (dataverzameling tot 2023, analyse en rapportering tot eind 2026). Dit betekent geenszins dat na afloop van deze contractuele termijn, de vertrouwelijkheid van de gegevens zelf mag worden doorbroken. Die laatste moet dus onbeperkt in de tijd worden gerespecteerd.

54. De contractuele bepalingen die te maken hebben met privacy en vertrouwelijkheid die in het vertrouwelijkheidscontract staan, zijn opgenomen in onderhavige beslissing van het Comité, waardoor personen vreemd aan het vertrouwelijkheidscontract zich ook kunnen wenden tot het Comité, die aldus de naleving van de voorwaarden waaronder de gegevens door de Onderzoeker gebruikt mogen worden kan controleren.

IV. ALGEMEEN BESLUIT

55. De Onderzoeker dient bij de verwerking van de verkregen persoonsgegevens rekening te houden met de WVP, de wet openbare statistiek, hun uitvoeringsbesluiten en elke andere wettelijke of reglementaire bepaling tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de bepalingen van de onderhavige beslissing van het Comité, en de bepalingen van het vertrouwelijkheidscontract tussen ADSSB en de Onderzoeker.

V. SPECIFIEK BESLUIT

58. Het Comité is van oordeel dat:

-de Onderzoeker over een rechtsgrond beschikt om de verzochte gecodeerde studiegegevens op te vragen;

-de mededeling door ADSSB van de gevraagde gecodeerde studiegegevens aan de Onderzoeker toegelaten is met het oog op de beoogde doeleinden volgens de termijnen, modaliteiten en beperkingen voorzien in deze beraadslaging;

-de bewaarduur van de gegevens en dus de duur van het vertrouwelijkheidscontract is beperkt tot 6 maand na afloop van het onderzoek dat maximaal 12 maand zal duren. Na afloop van de bewaringstermijn zal de vertrouwelijkheid van de gegevens zelf onbeperkt in de tijd moet worden gerespecteerd;

-de Onderzoeker, gelet op de aard van sommige gegevens in de gevraagde dataset, hoofdstuk III van het koninklijk besluit van 13 februari 2001 moet naleven;

-de gegevens na onderzoek enkel gepubliceerd mogen worden op een voldoende hoog geaggregeerd niveau.

OM DEZE REDENEN,

Het Comité ,

Machtigt ADSSB om de hoger vermelde persoonsgegevens onder de hoger vermelde voorwaarden mee te delen aan het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid.

Keurt het vertrouwelijkheidscontract dat er bij hoort onder de hoger vermelde voorwaarden goed.

De Wnd. Administrateur,

De Voorzitter,

(get.) An Machtens

(get.) Gert Vermeulen